

رادیو چیست؟

یک وسیله ارتباط همگانی است که داده ها را (داشته ها را) از طریق امواج به شکل صدا به مخاطب میرساند.

انواع رادیو ها

رادیو ها را می توان از نظر محتوای داده ها به پنج دسته ذیل تقسیم نمود:

اول : رادیو های دینی.

دوم : رادیو های موسیقایی.

سوم : رادیو های سرگرم کننده.

چهارم : رادیو های مخلوط.

پنجم : رادیو های خبری.

حالا به صورت بسیار خلاصه چهار نوع اول رادیو ها را تشریح نموده و نوع پنجم را بصورت مشرح توضیح خواهیم نمود.

رادیو های دینی

این رادیو ها را غالباً احزاب سیاسی مذهبی و دولت های دینی و سنتی پخش می کند. هدف از پخش این رادیو ها از طرف منابع متذکره جلب توجه و حمایت شنونده از نظر سیاسی بوده و مثال این رادیو ها عبارت است از رادیو های قرآن که از طرف ایران پخش شده و God Radio که از طرف اروپا پخش می شود.

در این رادیو ها مهم اینست که دست اندرکاران بکوشند تا در داده های صدایی موضوعات اختلافی فروع و مذهب را انعکاس نداده و باعث گروه گرایی در بین شنونده های شان نشوند.

رادیو های موسیقایی

این رادیو ها را می توان گام های نخست رادیو های بیست و چهار ساعته و حتی آزاد تلقی نمود هدف از پخش این رادیو ها جلب توجه مخاطبین است توسط داده های موسیقایی است. آنچه در این رادیو ها مهم به نظر میرسد این است که گاه (ریتم یا گرچ) موسیقی را باید مطابق گاه یا زمان برابر ساخت. این بدین معنی است که موسیقی دارای آواز های است که برحسب زمان ها آن عیار شده است (البته این تعیین موسیقی نظر به زمان را از قدیم بزرگان این فن بخش بندی نموده اند). پس در این رادیو ها این مهم را باید دانست که آواز ها را به هم آمیخت.

رادیو های سرگرم کننده

این رادیو غالباً در جهت اشتغال ذهن شنونده بکار می رود و بر حسب پالیسی های دولت ها و مراجع پخش کننده این رادیو ها به این مهم پرداخته می شود.

در رادیو های سرگرم کننده تمام انواع داده های صدایی رام می توان استفاده کرد البته بیشتر می شود از مسائل و سوالات ذهنی استفاده کرد چون در پهلوی زمان استفاده از رادیو می شود حتی ذهن شنونده را هنگامی که از رادیو دور باشد به رادیو جلب می کند. این گونه رادیو ها در افغانستان نیست ولی مسابقه های ذهنی و داستان های دنباله دار رادیو افغانستان را می توان جزء رادیوی سرگرم کننده دانست.

رادیو های مخلوط

از آنچه تا حال یاد آوری شد و همچنان آنچه در مورد رادیو های خبری خواهد آمد را اگر با هم مختلط و بصورت داده بی نشر نمائیم رادیوی مخلوط بوجود می آید.
مثال این رادیو ها رادیوی کابل است که هر چند بر حسب پالیسی و سیاست گذاری های دولت داده های صدایی را می سازد ولی باز هم یک رادیوی مخلوط است.

رادیو های خبری

این رادیو ها قسمی که از نامشان پیداست بالای خبر و اجزاء آن تمرکز می نماید.
قابل تذکر است که از موسیقی در این رادیو های خبری به عنوان نشانه های صدایی یا جنگل ها نیز استفاده می شود. رادیو های بی بی سی و صدای آزادی را می توان از نمونه های این رادیو ها بشما آورد.

رادیو های خبری بصورت عام شامل موارد ذیل می شود:

- الف : خبر
- ب : گزارشهای کوچک
- ج : گزارشهای بزرگ
- د : موضوعات سیال Features

خبر

هر موضوع که اتفاق افتاده است یا می افتد یا خواهد افتاد و یا نیفتاده است، نمی افتد و نخواهد افتاد در صورتیکه:
یک : مرتبط به زندگی مردم باشد.
دوم : بالای زندگی مردم تاثیر داشته باشد.
سوم : مردم به محتوای آن ارزش قایل باشند.
مثال : توزیع کوپون برای مامورین دولت را در جمله در سه حالت گردان می کنیم.
تامین احتیاجات عامه برای مامورین کوپون توزیع خواهد کرد.
تامین احتیاجات عامه برای مامورین توزیع می کند.
تامین احتیاجات عامه برای مامورین توزیع می کند.

و همچنان در صورت دوران فعل به حالت منفی.
تامین احتیاجات عامه برای مامورین کوپون توزیع نخواهد کرد.
تامین احتیاجات عامه برای مامورین کوپون توزیع نمی کند.
تامین احتیاجات عامه برای مامورین کوپون توزیع نمی کند.

ساختمان خبر

یک خبر با توجه به اهمیت آن از سه الی پنج جمله است.
جمله اول در خبر را جمله افتتاحیه آن خبر می نامند.
هر جمله در خبر روی یک مسئله است.
جملات خبر کوتاه اند و عام فهم.

رقم های بلند در خبر باید بصورت تقریبی گفته شود.

ابعاد مساحت ها و احجام باید بصورت عام فهم و برابر به فهم شنونده گفته شود. در خبر هیچگاه از نقل قول استفاده نشود. (در صورت اهمیت نقل قول موضوع که بخاطر آن نقل قول ذکر شده است، ذکر گردید سپس نام شخصی که موضوع را گفته است ذکر می کنیم. در مورد اشخاص اول از مقام نام ببرید بعدا از اسم شخص. از کلمات تشریفاتی چون اعلی حضرت، عالیقدر و غیره هیچگاه استفاده نکنید زیرا این کلمات گرایش منبع پخش خبر را به افراد و دستگاه های که در اسم های آنها از تشریفات استفاده شده است نشان میدهد.

خواندن خبر

خبر را باید به زبان عادی و به لهجه بی که با آن صحبت می کنیم بخوانیم. در هنگام خواندن خبر باید بالای اعداد، اسم اشخاص، نام مکانها و غیره مسائل مهم تاکید نمود. (باید دانست که در هر جمله یک کلمه مهم وجود دارد که باید آنرا پیدا کرد و بالای آن تاکید کرد). در هنگام خواندن خبر شنونده باید احساس نکند که گوینده موضوعی را از صفحه کاغذی می خواند بلکه احساس شنونده این باشد که گوینده موضوعی را برایش قصه می کند. اخبار را نباید همچنان به سرعت خواند که شنونده متوجه اصل مطلب نشود و نه باید چنان آهسته خواند که برای شنونده خسته کننده باشد. برای اینکه شنوندگان صدای طبیعی از شما داشته باشند می شود در عقب مایک از حرکت دست هایتان استفاده ننمائید تا بازتاب حرکت دستهای تان را شنونده در آواز تان متوجه شود. هیچگاهی از اشتباه در خواندن خبر نهراسید، زیرا هر انسانی در هنگام مکالمه روزمره دچار اشتباه می شود. در صورت اشتباه میشود جمله بی را که در آن اشتباه شده است را دوباره تکرار کنید و هیچگاهی از کلماتی چون با عرض معذرت و ببخشید استفاده ننمائید.

گزارش

برای یک خبر بلند با جزئیات گزارش گفته می شود. از نظر تخنیکی گزارش سه نوع است.

1- دسپچ Dispatch

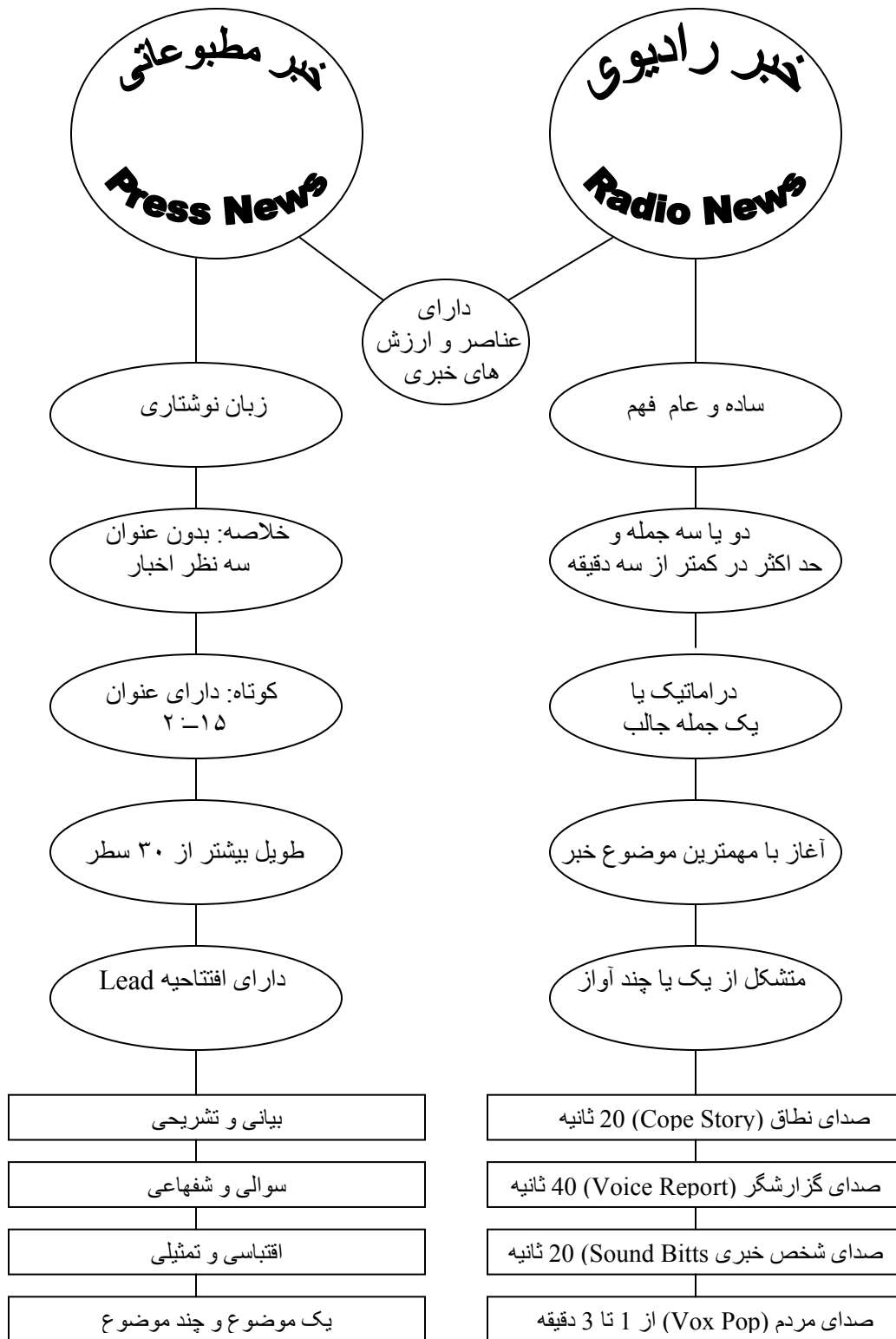
برای معلومات کلی در یک خبر بدون صدا های دیگر صدای گوینده را دسپچ گویند. زمان یک دسپچ از 30 الی 45 ثانیه می باشد.

2- رپ Wrap

برای معلومات کلی با صدای یک منبع صدا های دیگر را رپ گویند. زمان رپ از 50 ثانیه الی 1 دقیقه و 20 ثانیه می باشد.

3- پکیج Package

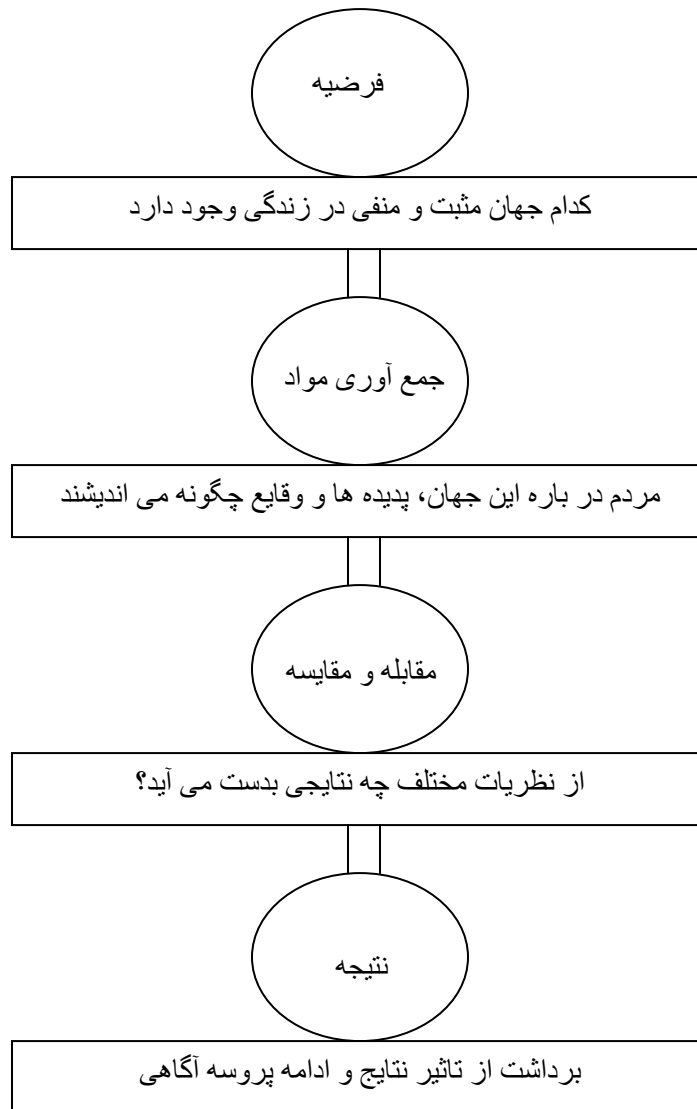
برای یک خبر با معلومات کلی صدا های مختلف اعم از صدا های منابع مختلف مردم صدا های محیطی (سوند افکت) را پکیج گویند. برای یک پکیج از 3 الی 5 دقیقه وقت تعیین می گردد.

خبر (آگاهی و اطلاع)

مردم می خواهند آگاهانه عمل کنند و یا سخن بگویند. انسان در کوشش برای دانستن می شنابد. ژورنالیست درین شتابنده گی کمک می کند.

خوانش خبر News Reading

- ژورنالیست رادیو جمله های ساده را با فصاحت کامل ادا می کند.
- ژورنالیست رادیو کلمه های مانوس را بکار می برد.
- ژورنالیست رادیو در صورت لزوم کلمه های ثقیل را با کلمه های سهل و آسان تعویض می کند.
- ژورنالیست رادیو صدای خود را مطابق موضوع عیار می کند تا علاوه از بیان حالت نیز تمثیل شود.
- کلمه های اضافی، مبتدل و بیهوده در بیان رادیویی جاه ندارد.
- نطق رادیو باید حین خوانش مطالب رادیو تمرکز و فهم کامل داشته باشد، زیرا درک و عدم درک موضوع توسط خواننده همیشه برای شنونده محسوس و مفهوم است.

ژانر تحقیقی Investigation

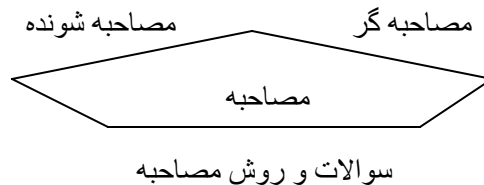
تحقیق در ژورنالیزم مانند تحقیقات علمی نیست اما به تحقیقات اجتماعی که از آن نتایج علمی بدست می آید مشابهت دارد.

راپورتاژ تحقیقی Inquiry

اینگونه راپورتاژ بیشتر در مطبوعات معمول است و با مسایل مبرم اجتماعی سروکار دارد. در بعضی موارد رای و نظر مردم بصورت آزمایشی مورد تحقیق قرار می گیرد که بنام "انکت آزمایشی" یاد می شود. نظر خواهی عمومی در مسایل حاد اجتماعی نیز شامل اینگونه راپورتاژ است.

آمادگی مصاحبه

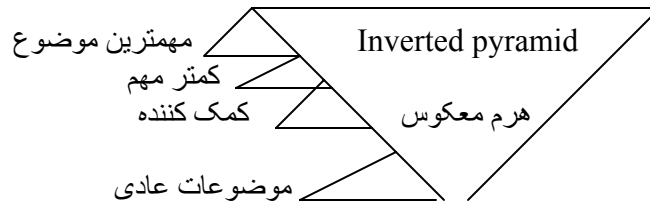
- مطالعه قبلی در مورد موضوع مورد مصاحبه ضرور است.
- فکر کنید چه سوالاتی می تواند در تکمیل موضوع نیاز مردم موثر باشد.
- آیا فرد مصاحبه شونده در مورد موضوع آگاهی دارد؟ (انتخاب موضوع و شخص مصاحبه شونده)
- ایجاد صمیمیت با مصاحبه شونده ضرور است.
- تعیین زمان معین و مناسب مهم است.

بیان ژورنالیستی

- بیان ژورنالیستی مانند بیان هنر زیبایی، اختصار، تاثیر و رموز آگاهی را در خود دارد.
- بیان ژورنالیستی مانند بیان علمی متکی بر واقعیت است.
- بیان ژورنالیستی مانند بیان هنری جالب، تصویری و متنوع است.
- بیان ژورنالیستی مانند بیان علمی فرضیه، اثبات و نتیجه گیری را در خود دارد.
- بیان ژورنالیستی مانند بیان هنری تخیل را می پذیرد، اما این تخیل مانند بیان هنری ذهنی نیست بلکه عینیت آن در خارج از ذهن ژورنالیست وجود دارد.
- بیان ژورنالیستی مانند بیان علمی دلایل تجربی و نتیجه مشخص ارائه میدهد، اما از آنجا که حقیقت نسبی است، ژورنالیست نمی تواند یک واقعه را به عین شکل بار بار تجربه کند، ازینرو در بسا موارد متکی به ذهن خود است، اما هیچگاهی از واقعیت به دور نیست.
- ژورنالیست در بیان اخبار مهمترین موضوع را در آغاز بیان می کند و مانند داستان نویس حوادث را نظر به وقوع زمان دنبال نمی کند.

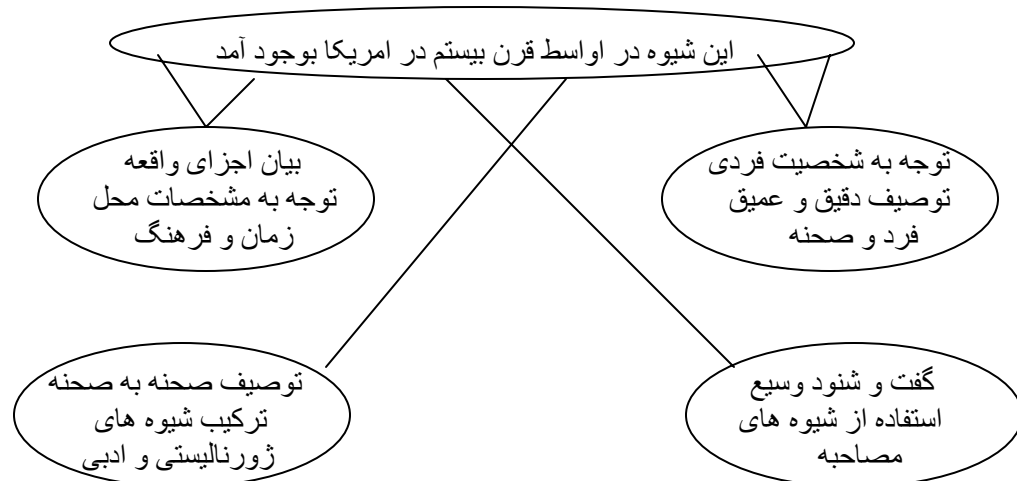

- در مطبوعات مهمترین موضوع در Lead یا افتتاحیه بیان می شود.
- در رادیو نخستین کلمه ها قدرت ارائه و جلب توجه شنونده را نمایش میدهد.
- در تلویزیون و گاهی هم در رادیو ژورنالیست با شیوه بیان دراماتیک نخست بیننده و شنونده را برای شنیدن اخبار آماده می سازد و بعد با مهمترین موضوع آغاز می کند.

ژورنالیزم نوین

New journalism

اساس گزار: Tom wolf (1)

ژورنالیزم آزادی گرا
Libertinism

اساس گزار این نوع ژورنالیزم Walter Lippman (والتر لمپن) امریکای در ۸۹۲۰ است

این شیوه به ارزش واقعیت ها استوار است

درین شیوه به پرسش های اساسی (6WH) جواب ارایه می شود

پشتبانی از مردم در برابر دولت (Watch Dog Of Government)

نقش مقابله جویی در برابر سوء سیاست های دولت: Adversary Role

به وجود آمد- Carl Bernshtine ژورنالیزم تحقیقی در سالهای 1970 توسط

برای نخستین بار این گونه ریس جمهور امریکا را مجبور به استعفا کرد

وقایع و مسایل مهم سیاسی و اجتماعی را دربرمی گیرد

کشف واقعیت ها از خصوصیت این گونه ژورنالیزم است

نمونه مهم ژورنالیزم کلاسیک و نوگرا در غرب است

در عصر انقلاب ارتباطات مهمترین نوع ژورنالیزم محسوب می گردد

را به میان آورد (Investigation Reporters and Editors) ژورنالیستان امریکا در 1975 سازمان خبرنگاران و ویراستاران تحقیق گرا)

2

ژورنالیزم تشریحی Interpretative Journalism

توجه به عناصر خبری در مورد ریشه های وقایع، آثار و عوارض

ارضای حس کنجکاوی گیرندگان پیام و.ا.ه

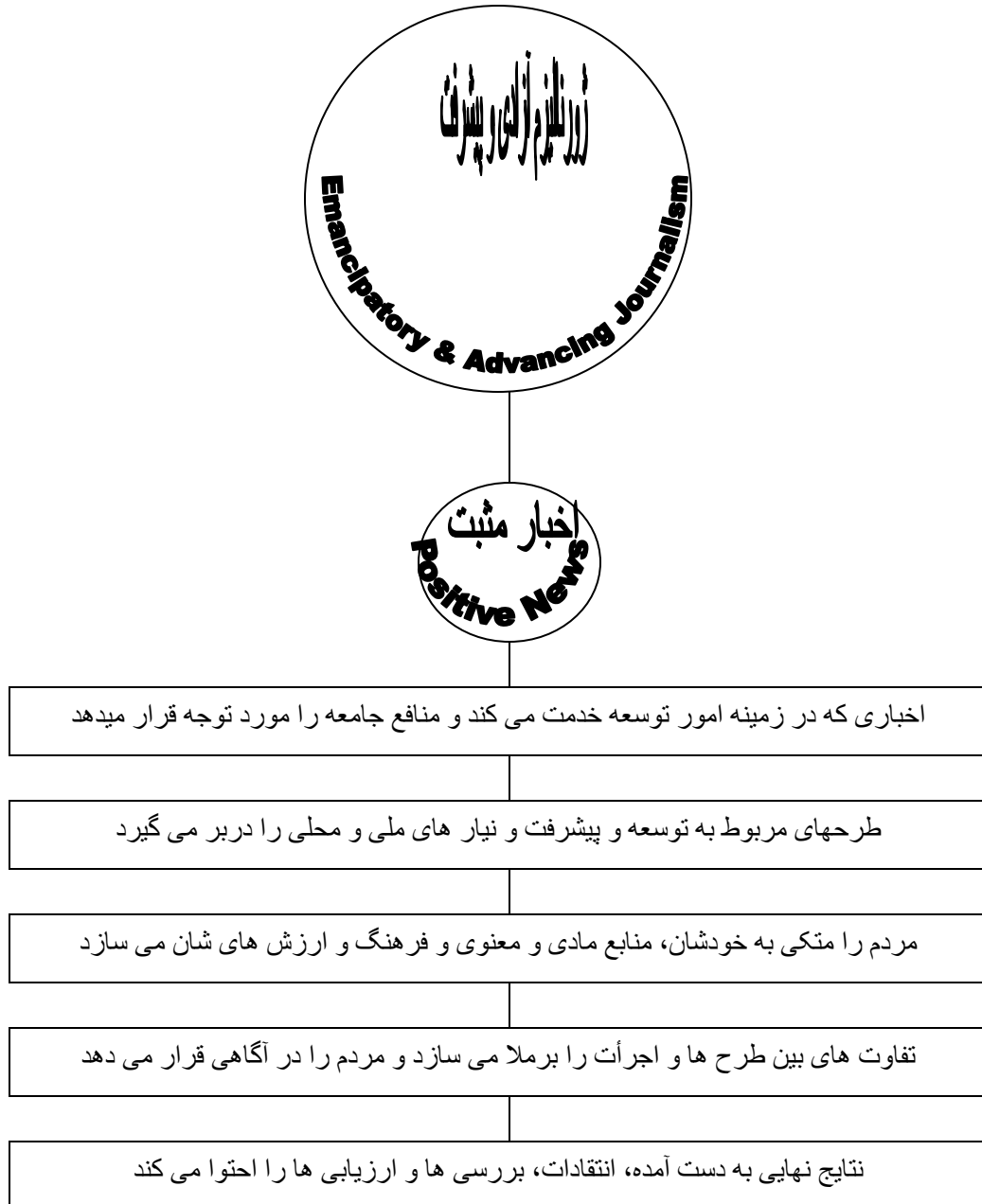
شیوه آموزشی ژورنالیزم معاصر

ژورنالیزم عمقی Depth Journalism

بعد از جنگ دوم جهانی به وجود آمد

اطلاعات دقیق، طولانی و پیگیرانه

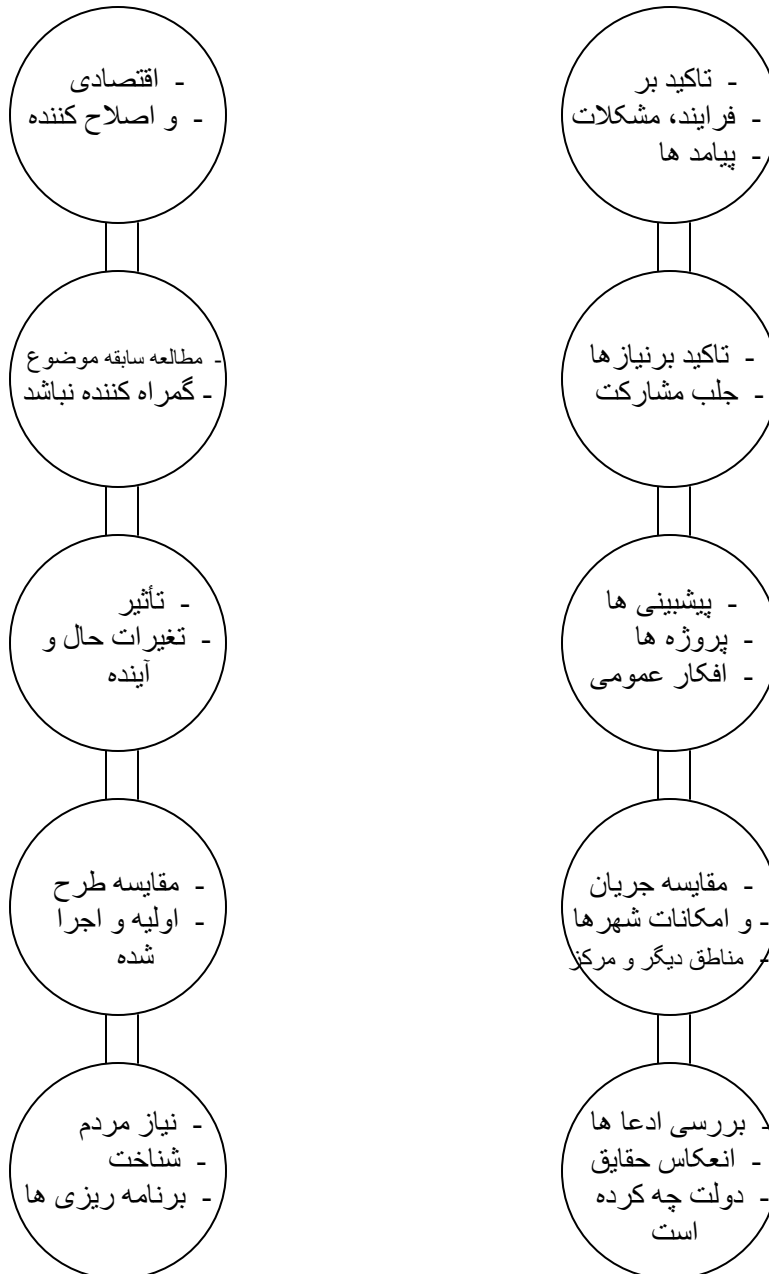
محدود به زمان و مکان و وقایع مشخص و عمیق

ژورنالیزم توسعه
 Development Journalism
 1960

این ژورنالیزم توسط ولبرشل در فلپین به وجود آمد

نیاز ها- مثبت و منفی - اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی - تحقیقی
 اقتصادی - عینی گرا (نه توجیه کننده نواقص) چرا؟ (Why?)
 چگونه؟ (How?)

امنیت ژورنالیست Security for Journalists

- آگاهی از فرهنگ، عنعنات، رسوم دین و مذهب و ضرورت‌های مادی و معنوی اقشار و طبقات و احترام به خواست‌های برحق مردم امنیت ژورنالیست را تأمین میکند.
- آگاهی از تمام معیارهای حقوقی، قانون اساسی، قانون مدنی و سایر قوانین برای حفظ امنیت ژورنالیست بسیار مؤثر است.
- نماینده‌گی مناسب و عادلانه از مردم وسیله تأمین حیثیت و امنیت ژورنالیست است.
- حفظ آبرو و عزت مردم و احترام به حریم شخصی امنیت ژورنالیست را در پهلوی رعایت اخلاق ژورنالیستی قرار میدهد.
- داشتن منابع مختلف برای اخبار به مصونیت و امنیت ژورنالیست ممد واقع میشود.
- انصاف و صداقت همیشه حافظ منافع تأمین کننده انست و برای ژورنالیست در امنیت جان و عزتش مددگار است.
- اخلاص به مردم و هم مسلکان ژورنالیست را مأمون می سازد.
- جلوگیری و خودداری از افتراء، تهمت، دروغ و بهتان در حفظ امنیت و حیثیت ژورنالیست مؤثر است.
- خوداری از صفت و قضاوت در اخبار امنیت ژورنالیست را تضمین می کند.
- علاوه بر حفظ حقوق مردم و توجه به حق عمومی حق فوری را ژورنالیست در نظر دارد و به گفته شاعر "نه قاضی است نه مدرس به محتصب و نه فقیه". با درک این مطالب امنیت ژورنالیست حفظ است

همچنان:

- حفظ محریت ها
- عدم تحریف
- ترک منافع شخصی در نشر اخبار
- عدم تبلیخ بخاطر تجارت و سودجویی
- اصلاح به نا برابری ها

امنیت ژورنالیست را تضمین می کند

ختم نوت
و من الله توفیق